

Wat als ik ziek word?

Hoe jong, sportief en fit je ook mag voelen, iedereen kan wel eens zo ziek zijn dat werken niet meer lukt. Wat moet je dan doen? Wat betekent het voor je loon? En wanneer krijg je een ziekte-uitkering? Op deze bladzijden lees je er meer over.

TEKST MARTINE CREVE EN WIM TROCH ILLUSTRATIE RUTGER VAN PARYS

1 Wat moet ik doen als ik me ziek voel?

Ben je zo ziek dat je niet kunt werken, dan moet je je werkgever meteen inlichten. In de meeste bedrijven is een medisch attest of getuigschrift arbeidsongeschiktheid vereist, dus moet je naar de dokter of moet de dokter langkomen. In je arbeidsreglement staat meestal binnen welke termijn je het attest van de dokter moet indienen. Het getuigschrift mag geen andere medische informatie bevatten dan de geschatte duur van de arbeidsongeschiktheid en de toestemming of het verbod om de woning te verlaten. Als de ziekte korte tijd na een vorige ziekte optreedt, moet de dokter ook vermelden of het gaat om herval of een nieuwe ziekte, maar andere vermeldingen zoals een diagnose of voorgeschreven behandeling behoren tot het beroepsgeheim.

2 Wat met je loon?

De eerste periode van de arbeidsongeschiktheid ontving je als werknemer een gewaarborgd loon ten laste van de werkgever. Als bediende heb je recht op 30 kalenderdagen gewaarborgd loon, behalve als je met een contract van bepaalde duur van minder dan drie maanden werkt. Dan val je terug op de regeling voor arbeiders. Zij hebben recht op een week gewaarborgd loon, en een supplementaire week waarvoor je werkgever je een uitkering betaalt die ongeveer overeenkomt met je nettoloon. Ben je langer dan twee weken ziek, dan krijg je een aanvullende uitkering van je ziektenfonds gedurende de zestiende kalenderdagen. Deze waarborgt in de praktijk het behoud van het nettoloon. Als je minder dan een maand werkt in een onderneming, moet je werkgever je geen gewaarborgd loon betalen.

Als uitzendkracht werk je meestal met week- of dagcontracten. Uitzendkantoren hebben er dus geen belang bij om een contract te verlengen of een nieuw voor te stellen als je ziek bent. Je gewaarborgd loon loopt dan af op de laatste dag van je contract. In bepaalde gevallen heb je na je contract nog recht op een uitkering.

'Als bediende heb je recht op 30 kalenderdagen gewaarborgd loon'

3 Wat moet ik doen om een ziekte-uitkering aan te vragen?

Als je nog ziek bent nadat de periode van gewaarborgd loon verstreken is, krijg je een ziekte-uitkering van je ziektenfonds. Je moet het getuigschrift voor arbeidsongeschiktheid invullen, dat je kunt downloaden op de CM-website.

Het eerste deel van het getuigschrift vul je zelf in, het tweede deel laat je invullen door je arts. Het is onder meer van belang dat je arts naast de diagnose en de begindatum van je arbeidsongeschiktheid ook een vermoedelijke einddatum noteert.

Bezorg het getuigschrift voor arbeidsongeschiktheid aan je ziekenfonds. Als bediende krijg je daarvoor 28 kalenderdagen de tijd, te rekenen vanaf de begindatum van je arbeidsongeschiktheid. Arbeiders hebben 14 kalenderdagen, zelfstandigen zeven kalenderdagen. In alle andere gevallen, bijvoorbeeld als je werkt via een uitzendbureau en geen contract hebt als je ziek wordt of bij werkloosheid, heb je maar twee kalenderdagen. Stuur het originele formulier met de post op. De poststempel geldt als datum van aangifte. Je kunt het attest ook afgeven aan de adviserend arts tegen ontvangstbewijs. Als je het getuigschrift te laat indient, verlies je tien procent van je uitkering tot aan de datum van verzending of indienen.

Op basis van de ingevulde gegevens op het getuigschrift neemt de adviserend arts een beslissing over de erkenning van je arbeidsongeschiktheid. Indien nodig overlegt hij of zij met je arts. Je krijgt de beslissing, samen met extra informatie doorgestuurd. Bij die informatie zit onder meer een inlichtingenblad uitkeringen. Bezorg dat zo snel mogelijk ingevuld terug aan je ziekenfonds of vul het digitaal in via Mijn CM. Tegelijkertijd vraagt je ziekenfonds aan je werkgever of aan de uitbetalingsinstelling van je werkloosheidsuitkeringen de gegevens op die nodig zijn voor de berekening van je ziekte-uitkering. Indien je voldoet aan de voorwaarden om recht te hebben op uitkeringen, zal je ziekenfonds die berekenen zodra het alle nodige gegevens heeft ontvangen.

4 Mag de werkgever controleren dat ik ziek ben?

De werkgever heeft het recht je arbeidsongeschiktheid te laten controleren door een controlearts. De werkgever stelt de controlearts aan en moet ook de kosten van de controle betalen. Het arbeidsreglement of een cao kan bepalen dat je een periode van maximaal vier aaneengesloten uren per dag beschikbaar moet blijven voor de controlearts. Zelfs als het medische attest van je behandelende arts aangeeft dat je de woning mag verlaten, kan je daartoe verplicht worden.

Wanneer de controlearts zich bij je aanmeldt, mag je niet weigeren je te laten onderzoeken. Nodig de controlearts je uit om je in zijn spreekkamer aan te melden, dan moet je daar gevolg aan geven. Tenzij je behandelende arts oordeelt dat je niet in staat bent je te verplaatsen. Eventuele verplaatsingskosten zijn ten laste van de werkgever.

De controlearts kan enkel nagaan of je arbeidsongeschikt bent. Ook de controlearts is gebonden door het beroepsgeheim en mag geen medische diagnose communiceren aan de werkgever. Vindt de controlearts dat je arbeidsongeschikt bent, ga dan meteen naar je eigen behandelende arts. Hij of zij kan elementen aanbrengen om de controlearts te overtuigen. De controlearts neemt dan een nieuwe beslissing. Ga je niet akkoord met deze beslissing? Dan neem je contact op met je werkgever. Die zal samen met jou uit een officiële lijst een 'arts-scheidsrechter' kiezen die de knoop doorhakt.

5 Hoeveel draagt mijn ziekte-uitkering?

Bedienden en arbeiders ontvangen een ziekte-uitkering vanaf de eerste dag na het gewaarborgd loon dat de werkgever betaalt. De eerste twaalf maanden van de arbeidsongeschiktheid krijgen bedienden en arbeiders 60 procent van het begrensde brutoloon. Ben je werkloos? Dan ontving je al een ziekte-uitkering vanaf de eerste dag van je ziekte. De ziekte-uitkering bedraagt 60 procent van je gemiddeld dagloon. In de eerste zes maanden wordt het bedrag van je ziekte-uitkering vergeleken met het bedrag van je werkloosheidsuitkering en wordt je ziekte-uitkering beperkt tot het laagste van beide bedragen.

6 Wat doen de adviserend arts en de arbeidsarts?

Gedurende je arbeidsongeschiktheid kunnen er consultaties plaatsvinden met de adviserend arts of met de collega's uit het interdisciplinaire team, met het oog op begeleiding tijdens deze periode. Er wordt samen bekeken welke de mogelijkheden zijn voor eventuele re-integratie en op welke termijn.

'Zieke werknemers kunnen tijdens hun ziekte op eigen initiatief contact opnemen met de arbeidsarts voor een gratis consultatie'

Word je ziek kort vóór je met vakantie gaat, dan kun je de datum van je vakantie uitstellen. Word je echter ziek tijdens je vakantie, dan ligt het moeilijker. Het Europees Hof van Justitie verplicht de lidstaten om te zorgen voor een regeling waarbij je de verloren dagen op een ander moment kunt opnemen. Minister van Werk Dermagne werkt aan een regeling om dit ook in België mogelijk te maken.

8 Wat als ik niet hersteld ben binnen mijn ziekteverlof?

Herval je en is de periode van gewaarborgd loon nog niet verstreken, dan heb je nog recht op het niet-uitgeputte deel van het gewaarborgd loon van je vorige ziekteperiode. Onder herval wordt begrepen dat je je opnieuw ziek meldt in een periode van twee weken na je vorige arbeidsongeschiktheid.

Kun je na de erkende periode van arbeidsongeschiktheid buiten de periode van gewaarborgd loon nog niet aan de slag? Dan moet je opnieuw een getuigschrift van arbeidsongeschiktheid indienen om de erkenning te laten verlengen. Het moet op dezelfde manier als de eerste keer ingevuld en doorgestuurd worden naar de adviserend arts. Daarvoor heeft iedereen maar twee kalenderdagen de tijd. Denk er dus aan om een getuigschrift mee te nemen als je je arts raadpleegt. Zo gaat er geen kostbare tijd verloren en loop je niet het risico om 10 procent van je uitkering te verliezen door laattijdigheid.

9 Wat als ik langer dan twaalf maanden ziek ben?

Wie langer dan één jaar arbeidsongeschikt is, wordt in de ziekteverzekering beschouwd als invalide. Dan wordt de uitkering aangepast. Die varieert van 40 tot 65 procent van het brutoloon volgens de gezinssituatie, met een minimum dat varieert naargelang het jaar dat je arbeidsongeschikt werd. Op je invaliditeitsuitkering gebeurt geen voorheffing voor de belastingen. De uitkering is nochtans niet belastingvrij. De afrekening gebeurt bij de belastingaanslag van het jaar daarop.

10 Hoe kan ik het werk hervatten?

Ben je niet langer arbeidsongeschikt, dan hervat je het werk. Je bezorgt je ziekenfonds een 'bericht van werkhervatting' zodat het ziekenfonds de ziekte-uitkering tijdig kan stopzetten. Ben je je werk intussen kwijtgeraakt, dan kun je je als werkloze inschrijven.

Je kan uiteraard tijdens je arbeidsongeschiktheid het werk ook geleidelijk of deels opnieuw opnemen bij je eigen of een andere werkgever. Je kan dit bespreken met de adviserend arts. Vergeet niet om hem of haar toestemming te vragen alvorens je een activiteit begint. ■

>>> www.hetacbv.be/gezondheid
>>> www.cm.be/arbeidsongeschikt

Daarnaast kun je op eigen initiatief contact opnemen met de arbeidsarts voor een gratis consultatie. Je kunt dan met je arbeidsarts in alle vrijheid en vertrouwelijkheid overleggen over je kansen om het werk te hernemen op de werkvloer of aangepast werk te vragen. En een belangrijk voordeel: op jouw verzoek blijft alles vertrouwelijk en wordt er niets meegeedeeld aan de werkgever over dit overleg.

7 Wat met mijn vakantie?

Ook wanneer je ziek wordt, bouw je recht op vakantie op. Voor betaald verlof geldt dat ziekteperiodes gelijkgesteld zijn voor maximaal een jaar. Dat wil zeggen dat ziekteperiodes van de eerste twaalf maanden van je arbeidsongeschiktheid tellen als effectief gewerkte dagen. Ze tellen dus mee voor de berekening van het aantal vakantiedagen en -geld waar je het jaar nadien recht op hebt.

Voor bedienden moet er wel een arbeidsovereenkomst lopen voor die periode. Die beperking geldt niet voor arbeiders.

